

คลอดก่อนกำหนด ภาวะที่คุณแม่มือใหม่ไม่ควรมองข้าม

ภาษา

คลอดก่อนกำหนด ภาวะที่คุณแม่มือใหม่ไม่ควรมองข้าม

คุณแม่ตั้งครรภ์

บทความ

มี.ค. 31, 2024

8 นาที

หญิงตั้งครรภ์ที่คลอดตามกำหนดคลอดจะอยู่ในช่วงอายุครรภ์ 37-40 สัปดาห์ แต่การคลอดก่อนกำหนดนั้นจะเกิดขึ้นก่อน 37 สัปดาห์ ซึ่งผลกระทบการคลอดก่อนกำหนด อาจไม่มีผลกับแม่ท้องมากนัก แต่จะมีผลโดยตรงกับทารกเนื่องจากคลอดออกมาก่อนที่ร่างกายและอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกายยังทำงานไม่เต็มที่ หรือยังไม่มีความพร้อมที่จะออกมาดูโลก เช่น น้ำหนักตัวน้อยกว่าปกติ การทำงานของระบบต่าง ๆ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน ระบบการหายใจ และอวัยวะส่วนอื่น ๆ ที่ยังทำงานไม่สมบูรณ์ อาจมีผลทำให้ทารกเสียชีวิตหรือเกิดความพิการได้

สรุป

- คลอดก่อนกำหนด คือ การคลอดทารกก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์ถือว่ามีความเสี่ยงสูงที่ทารกจะเสียชีวิตหรือพิการ เพราะอวัยวะภายในร่างกายและระบบต่าง ๆ ยังทำงานได้ไม่สมบูรณ์
- ปัจจัยจากแม่ที่ส่งผลให้เกิดการคลอดก่อนกำหนด เช่น มีความเครียด มีโรคประจำตัว ไขมัน ความดัน เบาหวาน โรคหัวใจ หรือมีภาวะติดเชื้อขณะตั้งครรภ์ ติดเชื้อช่องคลอดและทางเดิน

บัสสวะ หรือเกิดจากการพักผ่อนไม่เพียงพอ การทำงานหนักมากเกินไป ล้วนส่งผลให้แม่ท้องคลอดก่อนกำหนดได้

- การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ต้องดูแลด้านสุขภาพอย่างรอบด้าน เช่น ดูแลและติดตามระบบการหายใจ การควบคุมอุณหภูมิ ตรวจสอบเลือดตามความจำเป็น ดูแลการได้รับโภชนาการที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายทารก โดยทางโรงพยาบาลจะดูแลทารกจนกว่าน้ำหนักตัวมากกว่า 2,000 กรัม จึงจะสามารถกลับบ้านได้

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- เมื่อไรเรียกคลอดก่อนกำหนด
- คลอดก่อนกำหนดเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง
- ทารกคลอดก่อนกำหนด ส่งผลอะไรบ้าง
- ทารกคลอดก่อนกำหนด แพทย์จะให้การดูแลแบบไหน
- วิธีดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสำหรับคุณพ่อคุณแม่
- การดูแลตัวเองสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์ ป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด
- คุณแม่เลือกฝากครรภ์ที่ไหนดี
- ประโยชน์ของการฝากครรภ์ ที่คุณแม่ควรรู้

เมื่อไรเรียกคลอดก่อนกำหนด

คลอดก่อนกำหนด คือ การคลอดทารกที่เกิดก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ถือว่ามีความเสี่ยงสูงที่ทารกจะเสียชีวิตหรือพิการ เพราะอวัยวะภายในร่างกายและระบบต่าง ๆ ยังทำงานได้ไม่สมบูรณ์ปกติแล้วการคลอดก่อนกำหนดอันตรายมักเกิดกับตัวทารกมากกว่าตัวคุณแม่ ซึ่งการคลอดก่อนกำหนดมีปัจจัยต่าง ๆ มากมาย ทั้งจากตัวคุณแม่ เช่น แม่ท้องอายุต่ำกว่า 16 ปี หรือแม่ท้องอายุมากกว่า 35 ปี และปัจจัยจากตัวทารกเอง เช่น ทารกมีความพิการแต่กำเนิดหรือเป็นโรคทางพันธุกรรมบางชนิด

คลอดก่อนกำหนดเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง

1. การคลอดก่อนกำหนดที่มีสาเหตุจากแม่

การคลอดก่อนกำหนด ปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุหลักมักเกิดจากคุณแม่ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- อายุของแม่ท้อง แม่ตั้งครรภ์ที่มีอายุน้อยหรืออายุมาก ส่งผลต่อการคลอดก่อนกำหนด ได้แก่ แม่ท้องที่อายุน้อยเกินไป คือ มีอายุน้อยกว่า 16 ปี หรือแม่ท้องที่อายุมากเกินไป คือ มีอายุมากกว่า 35 ปี ถือว่ามีความเสี่ยงที่จะเกิดการคลอดก่อนกำหนดได้
- แม่ตั้งครรภ์ที่มีโรคประจำตัว เช่น ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน
- แม่ท้องมีประวัติเคยคลอดก่อนกำหนด
- แม่ท้องที่ตั้งครรภ์แฝด มดลูกขยายตัวมากเกินไป หรือมีภาวะน้ำคร่ำมากกว่าปกติ
- ปากมดลูกสั้น ซึ่งเป็นความผิดปกติตั้งแต่กำเนิดของแม่ท้อง

- ติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ในขณะที่ตั้งครรภ์มดลูกขยายขนาดใหญ่ขึ้นจนไปกดเบียดกระเพาะปัสสาวะ ส่งผลให้กระเพาะปัสสาวะอักเสบ และติดเชื้อตามมา ส่งผลให้เกิดภาวะคลอดก่อนกำหนดได้
- ช่องคลอดอักเสบ
- แม่ท้องดื่มเหล้า สูบบุหรี่ หรือใช้สารเสพติด
- พันผุหรือเหงือกอักเสบ

2. การคลอดก่อนกำหนดที่มีสาเหตุจากลูก

ปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการคลอดก่อนกำหนด นอกจากเกิดจากแม่ท้องแล้ว ปัจจัยจากทารกในครรภ์ก็ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงคลอดก่อนกำหนดได้เช่นกัน คือ

- ทารกเป็นโรคทางพันธุกรรมบางชนิดหรือทารกมีความพิการ
- ทารกในครรภ์เติบโตช้า

ทารกคลอดก่อนกำหนด ส่งผลอะไรบ้าง

คลอดก่อนกำหนด ที่คลอดตั้งแต่อายุครรภ์ต่ำกว่า 37 สัปดาห์ การพัฒนาอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทารกยังเจริญเติบโตและพัฒนาไม่เต็มที่ คลอดก่อนกำหนดส่งผลต่อทารก ดังนี้

ระบบทางเดินหายใจ

- **เนื่องจากการทำงานของปอดไม่สมบูรณ์** ภาวะหายใจลำบากเกิดจากการขาดสารลดแรงตึงผิวเป็นปัญหาของระบบทางเดินหายใจ โดยเฉพาะคลอดในช่วงอายุครรภ์น้อย ๆ โอกาสเกิดปัญหาในระบบหายใจยิ่งเพิ่มมากขึ้น สารลดแรงตึงผิว (Surfactant) คือ สารที่เป็นตัวพอง ทำให้ถุงลมในปอดไม่แฟบเมื่อหายใจออก และเกิดการแลกเปลี่ยนก๊าซได้ปกติ ทารกที่คลอดก่อนกำหนดสารลดแรงตึงผิวยังทำงานได้ไม่เต็มที่ การแลกเปลี่ยนก๊าซออกซิเจนในระบบหายใจทำได้ไม่ดี หายใจลำบาก สังเกตเวลาที่ลูกน้อยหายใจ ได้แก่ ทารกจะหายใจเร็ว ออกนุ้มนุ่ม จมูกบาน ตัวเขียว
- **ภาวะหยุดหายใจ** เมื่อทารกอยู่ในครรภ์ทารกไม่ต้องหายใจเองหรืออาจจะหายใจเองบ้างในบางครั้ง แต่เมื่อคลอดออกมาแล้ว โดยเฉพาะแรกคลอด ทารกคลอดก่อนกำหนดจะนอนนิ่ง ๆ หรือบางคนเงียบไปเลย ในช่วงที่หลับจะมีภาวะหยุดหายใจ เนื่องจากศูนย์ควบคุมการหายใจยังทำงานได้ไม่เต็มที่

ระบบหัวใจและหลอดเลือด

- **ภาวะเส้นเลือดหัวใจเกิน** สำหรับทารกที่คลอดปกติ เส้นเลือดหัวใจจะเป็นทางลัดผ่านของเลือดจากหัวใจห้องล่างขวาไปยังหลอดเลือดแดงใหญ่ของร่างกาย ซึ่งไปเลี้ยงส่วนล่างของลำตัว เมื่อทารกคลอดออกมาแล้วหลอดเลือดหัวใจจะหดตัวเล็กจนปิด แต่สำหรับทารกคลอดก่อนกำหนด เส้นเลือดนี้จะยังคงเปิดอยู่ จึงมีลักษณะคล้ายการเกิดรูรั่วในหัวใจ ส่งผลให้เกิดภาวะหัวใจวายได้
- **ภาวะเลือดออกในโพรงสมอง** มักเกิดในทารกที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 1,500 กรัม ภาวะเลือดออกในสมอง สามารถเกิดขึ้นได้หลังคลอด เพราะสมองทารกแรกคลอดโดยเฉพาะคลอดก่อนกำหนดจะเปราะบางมาก
- **ภาวะติดเชื้** ทารกคลอดก่อนกำหนดเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ง่ายจนถึงช่วงขวบปีแรก เพราะระบบกลไกการป้องกันการติดเชื้อยังพัฒนาไม่สมบูรณ์ ภูมิคุ้มกันต่อต้านเชื้อโรคที่ได้รับจากคุณแม่ยังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น คุณแม่ต้องระมัดระวังเรื่องความสะอาดเป็นพิเศษ
- **ภาวะลำไส้เน่า** เกิดจากภาวะลำไส้ขาดเลือด เป็นภาวะที่อาจเกิดขึ้นได้ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ของทารกที่เกิดมามีขนาดตัวเล็กมาก ยิ่งตัวเล็กมากเท่าไรโอกาสเกิดภาวะลำไส้เน่ายิ่งเพิ่มมากขึ้น
- **น้ำหนักตัวน้อย** ทารกคลอดก่อนกำหนดมักจะมีน้ำหนักน้อย ซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อให้ได้รับโภชนาการที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายทารก
- **การมองเห็น** ทารกคลอดก่อนกำหนด ทำให้เส้นเลือดจอประสาทตาทำงานยังไม่สมบูรณ์ มีความเปราะบางและแตกง่ายกว่าปกติ ทำให้มีเลือดออกได้ง่าย อาจเกิดแผลในจอประสาทตาจอประสาทตาหลุด ส่งผลต่อการมองเห็นของทารกต่อไป
- **การได้ยิน** เด็กคลอดก่อนกำหนด มีโอกาสเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินสูงกว่าปกติ ดังนั้นทารกต้องได้รับการตรวจการได้ยินก่อนออกจากโรงพยาบาล และควรได้รับวัคซีนซ้ำเมื่อทารกมีอายุ 3-6 เดือน
- **ภาวะโลหิตจาง** ร่างกายของทารกจะสะสมธาตุเหล็กในปริมาณที่น้อย มีโอกาสเกิดภาวะโลหิตจางตามธรรมชาติได้ง่าย
- **มีพัฒนาการล่าช้า** โดยเฉพาะในช่วง 2 ขวบปีแรก หลังจากนั้นหากได้รับการกระตุ้นพัฒนาการจะเข้าสู่ภาวะปกติเหมือนเด็กทั่วไป

ทารกคลอดก่อนกำหนด แพทย์จะให้การดูแลแบบไหน

สิ่งสำคัญสำหรับการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด คือ ต้องระวังเรื่องภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ คุณหมอแนะนำดังนี้

- ร่วมพูดคุยรายละเอียดภาวะต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นของทารกกับคุณพ่อคุณแม่
- ดูแลหายใจและติดตามอาการอย่างใกล้ชิด เพราะมีทารกบางรายอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- ควบคุมอุณหภูมิของร่างกายให้เหมาะสม
- ตรวจสอบเลือดตามความจำเป็น
- สนับสนุนให้ทารกได้รับนมแม่ เพราะนมแม่มีสารอาหารมากกว่า 200 ชนิด เช่น ดีเอชเอ วิตามิน แคลเซียมและแอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน ที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย
- ดูแลทารกจนกว่าน้ำหนักตัวจะขึ้นถึง 2,000 กรัมถึงจะให้กลับบ้านได้

วิธีดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสำหรับคุณพ่อคุณแม่

การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสำหรับคุณพ่อคุณแม่ มีแนวทางดังนี้

- จัดสถานที่ สภาพแวดล้อมให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีเสียงรบกวน
- ควรให้ทารกได้ดูดนมแม่บ่อย ๆ แม้ว่าทารกจะนอนหลับเสียเป็นส่วนใหญ่ คุณแม่ควรปลุกให้ทารกดูดนมอยู่เรื่อย ๆ เพื่อให้ทารกน้อยได้รับสารอาหารจากนมแม่อย่างเพียงพอ
- หลังจากให้ทารกดูดนมแม่เรียบร้อยแล้ว ควรระมัดระวังไม่ให้ทารกแหงนคอหรือสำรอกนมออกมา จัดท่าทางให้ทารกเรอออกมาเพื่อไล่ลมในท้อง ช่วยลดอาการท้องอืด
- ทารกคลอดก่อนกำหนดจะมีภาวะตัวเย็นได้ง่าย ทำให้ลูกไม่สบายบ่อย ๆ หากทารกน้อยมีอาการไข้ มีน้ำมูก หรือเสมหะ ต้องรีบพาไปพบคุณหมอโดยด่วน
- ปกติแล้วเด็กที่คลอดก่อนกำหนดมักจะมีพัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กคลอดตามกำหนดประมาณ 2-3 เดือน ซึ่งทารกคลอดก่อนกำหนดแต่ละคนจะมีปัจจัยแตกต่างกัน คุณพ่อคุณแม่สามารถกระตุ้นพัฒนาการทารกได้ด้วยการเปิดเพลงเบา ๆ หรือแขวนโมบายกริ่งกริ่งไว้ให้ลูกน้อยมอง หรืออยากไขว่คว้า จะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทารกได้
- ไม่ควรพาทารกน้อยไปสถานที่แออัด หรืออากาศถ่ายเทไม่สะดวก ก่อนอุ้มทารกคุณพ่อคุณแม่ควรล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง รวมถึงแจ้งและทำความเข้าใจกับญาติ ๆ หรือผู้มาเยี่ยม เนื่องจากทารกน้อยเป็นทารกคลอดก่อนกำหนด โอกาสเสี่ยงติดเชื้อจะมีมากกว่าทารกที่คลอดปกติทั่วไป เพราะเชื้อโรคอาจแฝงมากับผู้มาเยี่ยมได้
- สังเกตการขับถ่ายหากมีอาการผิดปกติ เช่น ถ่ายเป็นมูก ถ่ายเหลว หรือมีกลิ่นผิดปกติ หรือความผิดปกติของผิวหนัง เช่น เกิดตุ่มพองโดยไม่ทราบสาเหตุ ผิวหนังแห้ง ควรพาไปพบคุณหมอเพื่อตรวจหาสาเหตุ
- พาทารกน้อยไปพบคุณหมอตตามกำหนดการตรวจสุขภาพตรงเวลา สม่ำเสมอตามนัด เพื่อติดตามดูแลรักษาต่อเนื่อง

การดูแลตัวเองสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์ ป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด

จากสถิติ ประเทศไทยมีเด็กคลอดก่อนกำหนดประมาณ 12 เปอร์เซ็นต์ มีปัจจัยที่ทำให้เกิดการคลอดก่อนกำหนด ดังนี้

- **ควรตรวจสุขภาพอยู่เสมอ** เพื่อให้ปลอดภัยจากโรคไข้มันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หากตรวจพบความผิดปกติในร่างกายที่เกิดขึ้น และรักษาหรือควบคุมโรคก่อนการตั้งครรภ์
- **หากตรวจพบว่าตั้งครรภ์** ควรรีบฝากครรภ์โดยเร็วที่สุด เพราะการตรวจครรภ์ด้วยการอัลตราซาวด์ ภายใน 2 เดือนแรก จะช่วยยืนยันอายุครรภ์ได้ดีที่สุด และควรแจ้งคุณหมอหากตนเองมีความเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด เช่น เคยมีประวัติคลอดก่อนกำหนดในท้องที่ผ่านมา หรือมีบุคคลในครอบครัวมีประวัติคลอดก่อนกำหนด
- **แม่ท้องที่มีอายุครรภ์ประมาณ 18-22 สัปดาห์** ควรได้รับการตรวจอัลตราซาวด์ทางช่องคลอด หากคุณหมอตระหนักว่าคุณแม่มีปากมดลูกสั้น แพทย์จะให้ฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน ซึ่งเป็นฮอร์โมนธรรมชาติที่ใช้สอดในช่องคลอดเพื่อป้องกันไม่ให้ปากมดลูกสั้นลง จากข้อมูลพบว่า การให้ฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนช่วยป้องกันการคลอดก่อนกำหนดได้ถึง 45 เปอร์เซ็นต์ หากให้ฮอร์โมนแล้วยังเกิดความเสี่ยง คุณหมออาจใช้วิธีใช้ห่วงซิลิโคน (Pessary) เข้าไปรัดปากมดลูก หรือเย็บปากมดลูก

คุณแม่เลือกฝากครรภ์ที่ไหนดี

หากคุณแม่ทราบว่าตั้งครรภ์ควรรีบฝากครรภ์ให้เร็วที่สุด ข้อควรคำนึงถึงวิธีการเลือกฝากครรภ์เพื่อความสบายใจและความปลอดภัย ดังนี้

1. มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
2. ทีมแพทย์พยาบาลสามารถให้คำแนะนำได้อย่างใกล้ชิด
3. มีเครื่องมือครบครัน มีเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย

ประโยชน์ของการฝากครรภ์ ที่คุณแม่ควรรู้

- คุณแม่ได้รับคำแนะนำในการดูแลตนเองอย่างถูกต้องทั้งทางร่างกายและจิตใจ คุณหมอจะให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพและตอบคำถามที่คุณแม่สงสัย หรือข้อควรปฏิบัติที่ถูกต้องขณะตั้งครรภ์จนถึงคลอด
- เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แข็งแรงของทารกในครรภ์ รวมถึงการวินิจฉัยโรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดอันตรายต่อแม่ท้องและทารกในครรภ์ เช่น ครรภ์เป็นพิษ โรคโลหิตจาง เป็นต้น รวมถึงตรวจดูท่าทางของทารกในครรภ์ หรือตรวจดูความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับทารกและหาแนวทางการรักษาต่อไป
- คุณหมอจะทำการตรวจดูความผิดปกติที่เกิดขึ้นเพื่อลดอาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อให้การตั้งครรภ์เป็นไปโดยปกติและคลอดลูกออกมาอย่างปลอดภัย หากเกิดโรคแทรกซ้อนจะทำการรักษาโดยด่วนเพื่อให้เกิดอันตรายน้อยที่สุด

- ช่วยป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับทารก เพราะการฝากครรภ์ช่วยลดอัตราการแท้ง การคลอดลูกก่อนกำหนด หรือคลอดลูกแล้วเสียชีวิต ป้องกันทารกในครรภ์ไม่ให้เกิดการอักเสบหรือติดเชื้อได้ เพื่อให้ทารกมีสุขภาพที่แข็งแรง พร้อมออกมาดูโลกด้วยความปลอดภัย

การคลอดก่อนกำหนด เกิดจากปัจจัยทั้งแม่ท้องและปัจจัยจากทารก อย่างไรก็ตามหากทราบว่าตั้งครรภ์ควรรีบฝากครรภ์ให้เร็วที่สุด และเข้ารับการตรวจครรภ์อย่างสม่ำเสมอตามที่นัด เพราะคุณหมอมองจะให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจระหว่างตั้งครรภ์ และตรวจหาความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นทั้งกับคุณแม่และทารกในครรภ์ได้

*นมแม่มีสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมทั้ง แอลฟาแล็ค [แอลฟาแล็คตัลบูมิน] และ สฟิงโกไมอีลิน

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์

- พัฒนาการทารกในครรภ์ 1-40 สัปดาห์ ที่แม่มีมือใหม่ห้ามพลาด
- อาการแพ้ท้องของคุณแม่ แพ้ท้องพะอืดพะอม แก่ยังไง พร้อมวิธีรับมือ
- น้าคำ คืออะไร น้าคำร้าย อาการแบบไหน สัญญาณใกล้คลอดที่ต้องรับมือ
- อาการท้องแข็งบ่อย ลูกโก่งตัวบ่อย อันตรายหรือไม่ ทำไมคุณแม่ต้องรู้
- เลือดล้างหน้าเด็กคืออะไร เลือดล้างหน้าเด็กสัญญาณแรกของการตั้งครรภ์
- ตั้งครรภ์ มีเลือดออก ไม่ปวดท้อง คืออะไร อันตรายไหม สำหรับแม่ตั้งครรภ์
- อาการคนท้องระยะแรก สัญญาณการตั้งครรภ์เป็นแบบนี้
- เมนูคนท้อง อาหารคนท้องบำรุงคุณแม่ท้อง ดีต่อลูกในครรภ์
- คนท้องห้ามกินอะไร อาหารที่ส่งผลเสียต่อคุณแม่ตั้งครรภ์
- อาหารคนท้องไตรมาสแรก โภชนาการที่สำคัญสำหรับคุณแม่และทารกในครรภ์
- วิธีนับอายุครรภ์ คำนวณอายุครรภ์ด้วยตัวเอง ก่อนคลอด
- สัญญาณอาการใกล้คลอด เจ็บท้องคลอด อาการก่อนคลอดของคุณแม่
- ของใช้เตรียมคลอด ที่คุณแม่มือใหม่ควรเตรียมของไปคลอด
- ภาวะซีมเศร้าหลังคลอดเกิดจากอะไร พร้อมวิธีรับมืออาการซีมเศร้าหลังคลอด
- ฤกษ์คลอด ฤกษ์ผ่าคลอด วันมงคล เวลาดี สำหรับลูกรัก

อ้างอิง:

1. เด็กคลอดก่อนกำหนด ดูแลรักษาถูกวิธี พัฒนาการดีสมวัย, โรงพยาบาลกรุงเทพ
2. คุณแม่ตั้งครรภ์มีโอกาสเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด, โรงพยาบาลกรุงเทพ
3. ภาวะ “คลอดก่อนกำหนด”, โรงพยาบาลกรุงเทพ
4. คลอดก่อนกำหนด, โรงพยาบาลเปาโล
5. ปัญหาของเด็กที่คลอดก่อนกำหนดจะตัวเหลือง หายใจลำบาก ต้องทำอย่างไร, โรงพยาบาลวิภาวดี
6. เกร็ดความรู้เกี่ยวกับการคลอดก่อนกำหนด, โรงพยาบาลสมิติเวช
7. ฝากครรภ์ครั้งแรกต้องทำอย่างไร ตอบข้อสงสัยคุณแม่มือใหม่, โรงพยาบาลนครชน

อ้างอิง ณ วันที่ 30 มกราคม 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

สฟิงโก
ไมอีลิน

สฟิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์